

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 5290/2019
16.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јован Шутовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4093/19 од 28.08.2019. године, у седници одржаној 16.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4093/19 од 28.08.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу П 496/19 од 30.07.2019. године, у првом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је Закључком Владе Републике Србије број 05 број 401-161/2008 од 17.01.2008. године и неисплаћивањем новчаних средстава по том закључку, према њему извршена дискриминација због повреде начела једнаких права и обавеза. У другом ставу изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4093/19 од 28.08.2019. године, одбијена је као неоснована тужбова и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био учесник у рату у резервном саставу војске СР Југославије у периоду од 25.03.1999. године до 25.06.1999. године, за које време му није исплаћена никаква новчана накнада ни по ком основу. Такође му није исплаћена новчана накнада ни по основу Закључка Владе РС 05 број 401-161/2008 од 17.01.2008. године.

Наиме, Влада Републике Србије је, 11.01.2008. године, постигла споразум са ратним војним резервистима који имају пребивалиште у општинама Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, које су изабране због статуса неразвијених општина, а којим споразумом је овим лицима регулисана исплата ратних дневница, Закључком Владе РС од 17.01.2008. године, те је одређено да се пренос новчаних средстава изврши на посебне рачуне наведених седам општина, као и да се ратним војним инвалидима и резервистима из ових општина исплати новчана накнада у складу са закљученим споразумом, под условом да се та лица одрекну свих потраживања у споровима који су водили пред парничним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде. На основу Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, извршена је исплата ратних дневница свим војним резервистима са територија наведених општина, само по основу њиховог пребивалишта на територији тих општина, без претходне провере, односно утврђења њиховог социјалног статуса.

Тужилац се није пријавио за исплату на коју је имао право на основу наведеног закључка, као лице са пребивалиштем у једној од седам неразвијених општина, односно из Куршумлије.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови су одбили тужбени захтев правилно закључивши да тужилац није био дискриминисан Закључком Владе РС од 17.01.2008. године.

Постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим пре ступања на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 - ступио на снагу 07.04.2009. године), цењено је на основу члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Дискриминација је свако неоправдано прављење разлике између одређених лица по основу више критеријума, па и по основу личног својства (у члану 21. став 1. Устава РС набројани су само типични случајеви дискриминације). Пребивалиште, поред личног имена и држављанства представља атрибут сваке физичке личности, због чега је могућа дискриминација лица по основу пребивалишта или боравишта. Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије (члан 21) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију), а од 07.04.2009. године и Законом о забрани дискриминације. Лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација дужна су да докажу да су неједнако третирана у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, а супротна страна – лице на чије се дискриминаторско поступање указује, дужна је да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању.

Из садржине Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе РС од 17.08.2008. године, произилази да је финансијска помоћ која је уплаћена на посебан рачун седам општина наведених у Споразуму, уплаћена ради исплате ратних дневница ратним војним резервистима који су учествовали у одбрани земље у току НАТО бомбардовања 1999. године. Тачно је да општине: Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, имају статус неразвијених општина, али то нужно не значи да и сви резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица, нити да резервисти са територије других општина (ван општина наведених у Споразуму), не спадају у ту категорију лица, јер се статус социјалне угрожености доказује на законом предвиђени начин. Оваквим поступањем тужена јесте извршила дискриминацију у односу на све остале војне резервисте који имају пребивалиште на територији других општина и који су били у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених седам општина, односно који су учествовали у одбрани земље током НАТО бомбардовања 1999. године и по том основу остварили право на исплату ратних дневница, али им иста није исплаћена.

Дискриминација, дакле, представља по било ком основу неоправдано прављење разлике или неједнако поступање у односу на неко лице или групу лица у истој правној или чињеничној ситуацији. У конкретном случају дискриминација је изостала, јер у односу на тужиоца није направљена никаква разлика нити неједнако поступање, по основу пребивалишта, већ је управо тужилац по месту пребивалишта припадао лицима на која се споразум и закључак односе.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да нижестепени судови основано закључују да наведеним Закључком Владе РС од 17.01.2008. године, није извршена дискриминација у погледу исплате ратних дневница у односу на тужиоца, па је и његов тужбени захтев неоснован и као такав правилно одбијен.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић